

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ.

ПРОГРАМА ВЕЛИКОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
ОСВІТА 4.0 : УКРАЇНСЬКИЙ СВІТАНОК

EDUCATION 4.0 : UKRAINIAN SUNRISE

Під час війни та після Перемоги

1. INDUSTRY 4.0 – EDUCATION 4.0

2. ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

3. БАЗОВІ УМОВИ
ТРАНСФОРМАЦІЇ

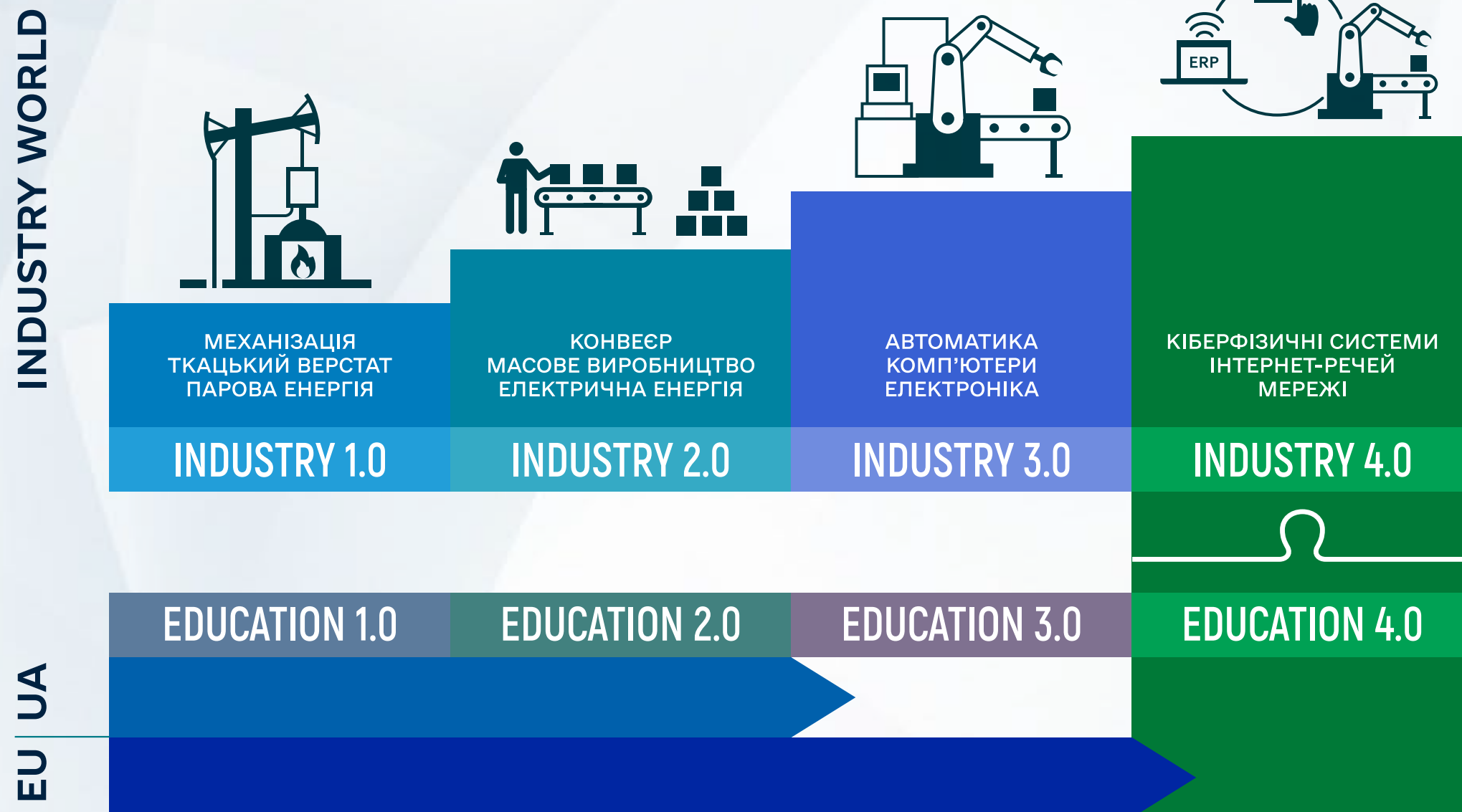
4. ПРОГРАМА ВЕЛИКОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ «ОСВІТА 4.0:
УКРАЇНСЬКИЙ СВІТАНОК»

5. ГАРМОНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОГО
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНІХ
ПРОСТОРІВ

INDUSTRY EDUCATION 4.0

ВІДПОВІДНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТНІХ СИСТЕМ РІВНЯМ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ

Джерело: World Economic Forum, 2016

«ОСВІТА 4.0 – це освіта, що відповідає вимогам до людських ресурсів ІНДУСТРІЇ 4.0, де люди та технології об'єднані задля відкриття нових можливостей»

(Anealka Aziz Hussin, „Education 4.0 Made Simple: Ideas For Teaching, International Journal of Education & Literacy Studies)

EDUCATION 1.0

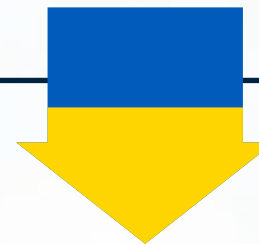
ТРАНСЛЯЦІЯ
ЗНАНЬ ВІД УЧИТЕЛЯ ДО УЧНЯ

EDUCATION 2.0

ВЗАЄМОДІЯ В ПІДСИСТЕМАХ
ВЧИТЕЛЬ - УЧНІ - КОНТЕНТ НА ОСНОВІ
СПІЛКУВАННЯ, УЧАСТІ, СПІВРОБІТНИЦТВА

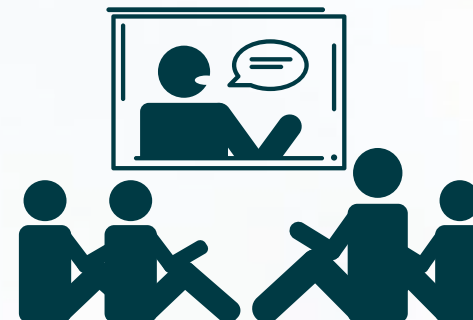
ОСВІТА 4.0 : ВЕЛИКА ТРАНСФОРМАЦІЯ

САМООСВІТА НА ОСНОВІ БЕЗКОШТОВНОГО КОНТЕНТУ,
НОВАЦІЙ ТА ТВОРЧОСТІ, ДЕ ВЧИТЕЛЬ Є
КООРДИНАТОРОМ АБО МЕНЕДЖЕРОМ ПРОЦЕСУ

EDUCATION 3.0

Джерело: Forbes, 2022

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОЛІМОДЕЛЬНА ОСВІТА
ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ НА БАЗІ ПЕРСОНІФІКОВАНОГО КОНТЕНТУ,
ДЕ ВЧИТЕЛЬ Є НАСТАВНИКОМ СЕРЕД УЧНІВ

EDUCATION 4.0

ПРОГРАМА ВЕЛИКОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ
ОСВІТА 4.0 : УКРАЇНСЬКИЙ
СВІТАНОК.

Ми не наздоганяємо,
ми працюємо
на випередження!

РАМКОВА ПРОГРАМА «ОСВІТА 4.0» ВСЕСВІТНЬОГО ЕКОНОМІЧНОГО ФОРУМУ

КОНТЕНТ

(ВБУДОВАНІ МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ НАВИЧОК)

Навички глобального громадянства

Інноваційні та творчі навички

Технологічні навички

Навички міжособистісного спілкування

ДОСВІД

(ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ)

Індивідуальне та самостійне навчання

Доступне та інклюзивне навчання

Проблемне та спільне навчання

Навчання впродовж всього життя, орієнтоване на учня

Джерело: World Economic Forum, 2020

ЗМІСТ ОСВІТИ 4.0

Кожен:

- інвестований в освіту \$1 дає \$ 2,5- 5,0 додаткового валового доходу впродовж життя
- додатковий рік освіти збільшує зарібок протягом життя на 9-15%

(World Economic Forum, 2022)

ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ (СВІТОВИЙ РІВЕНЬ)

ВИКЛИКИ

МОЖЛИВОСТІ

COVID-19

Нові механізми оцінювання.
Оцінювання як частина
навчання, а не контроль
результатів

Нерівні можливості
країн

Нові технології навчання.
Технології не замінюють,
а доповнюють освітянина

Настання 4IR

Розширення можливостей
освітян. Інвестиції в освітян
впродовж професійного
життя

Джерело : World Economic Forum, 2022

Потенційний приріст
світового ВВП
від інвестицій
у розвиток тільки однієї
з навичок,
що формує ОСВІТА 4.0,
оцінюється
в \$ 2,455 трлн

(Catalysing EDUCATION 4.0 Investing in the
Future of Learning for a Human-Centric
Recovery. INSIGHT REPORT MAY 2022. World
Economic Forum, 2022)

ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ (УКРАЇНА)

ВИКЛИКИ

	Збройна агресія РФ
	Зруйнована інфраструктура
	Масова вимушена міграція
	Незавершені програми та реформи
	COVID-19
	Нерівні можливості в громадах і регіонах
	Настання INDUSTRIAL 4.0

МОЖЛИВОСТІ

	Відбудова інфраструктури за новими стандартами
	Нова мережа закладів освіти
	Реалізація реформи НУШ
	Стрибок в науці та технологіях
	Підготовка педагогів до EDUCATION 4.0
	Нова генерація менеджерів освіти
	Перехід до EDUCATION 4.0

«Країна, яка прагне бути конкурентоспроможною в сучасному світі, має визначити освіту та науку своїми стратегічними сферами...»

Президент України
Володимир Зеленський

БАЗОВІ УМОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ

ФОРМУЛА ОСВІТИ І НАУКИ

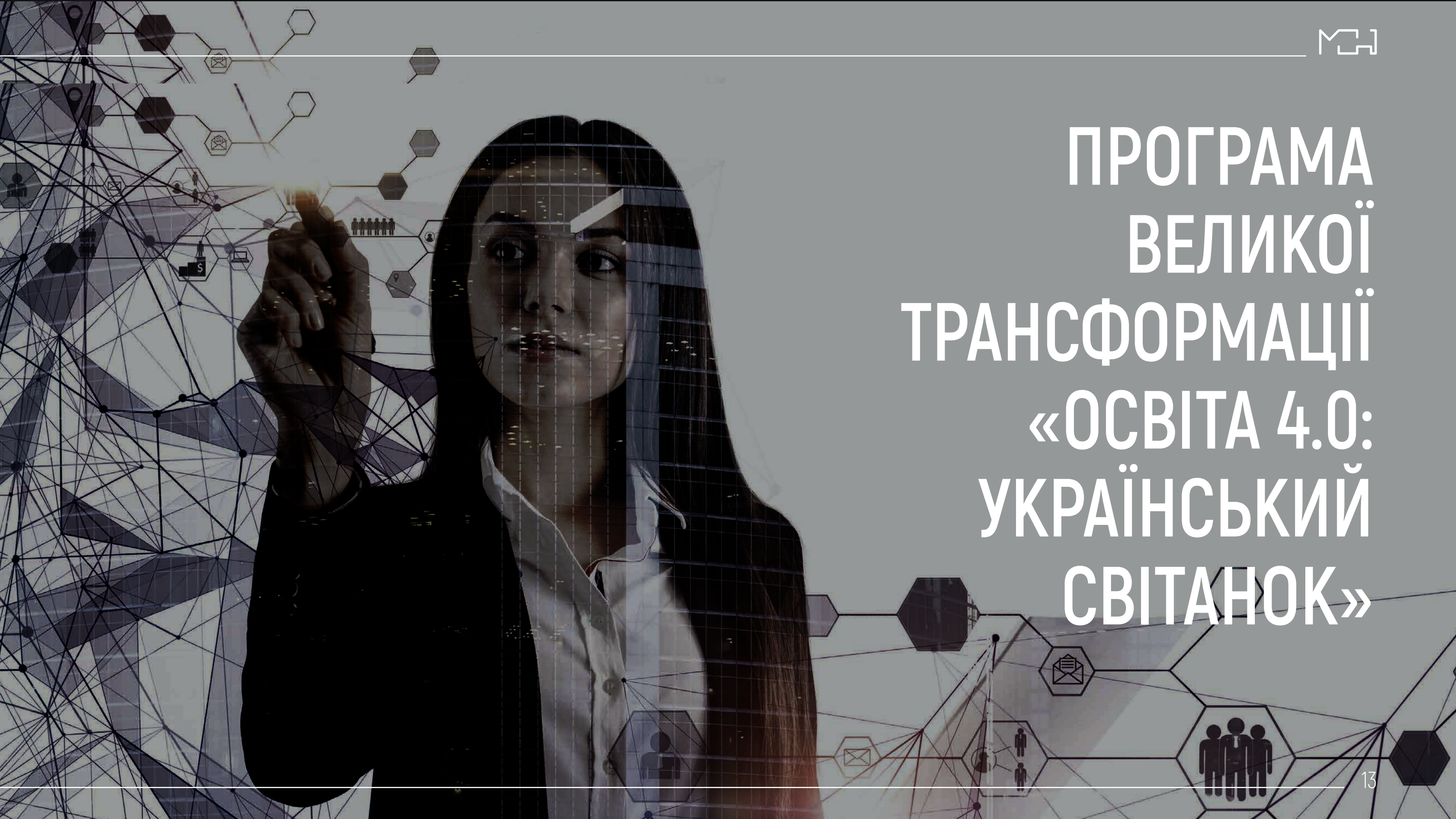
Міністерство освіти і науки України є активним учасником, а не пасивним спостерігачем

«ГРОШІ ЙДУТЬ ЗА ЛЮДИНОЮ»

МОДЕЛЬ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ

Завдяки моделі
фінансування
громадянин України
стає суб'єктом освітньої
політики

ПРОГРАМА
ВЕЛИКОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ
«ОСВІТА 4.0:
УКРАЇНСЬКИЙ
СВІТАНОК»

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ ТА НАУКИ

ЦИФРОВА ОСВІТНЯ ІНФРАСТРУКТУРА:

- доступ до контенту без обмежень
- територія вільного інтернету
- Laptop – кожному вчителю
- цифрові простори у кожний заклад
- робочі планшети для учнів

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ:

- «Всеукраїнська школа онлайн» (+ англomовна версія)
- проєкт ВЧИТЕЛЬ 4.0
- хмарна бібліотека для всіх вчителів
- електронні підручники, е-журнали / щоденники
- цифрові навички вчителів за стандартом ЄС
- онлайн-іспити, тестування, ЗНО, НМТ
- нова модель ІТ освіти
- хаб європейської хмари відкритої науки

ЄДИНИЙ ЦИФРОВИЙ ДОКУМЕНТ:

- цифровий освітній паспорт (ЦОП) в «Дія»
- електронний документообіг
- Big-Data в управлінських процесах
- фізичний носій ЦОП для учнів
- вступна кампанія онлайн

ЦІЛІ:

- Розвиток цифрових компетентностей
- Цифрова модернізація
- Дебюрократизація освіти і науки

У партнерстві з Мінцифри

17+ Національних проєктів

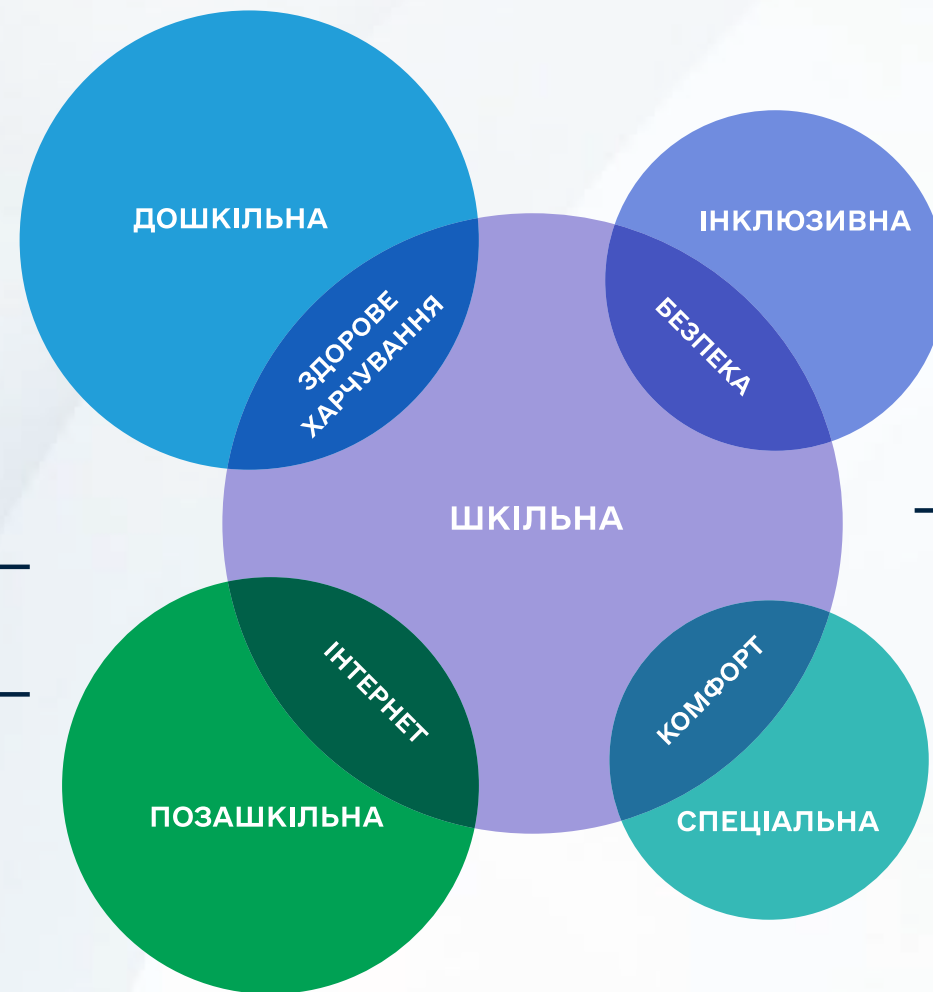
ДОШКІЛЬНА, ШКІЛЬНА, ПОЗАШКІЛЬНА, СПЕЦІАЛЬНА ТА ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

ЕФЕКТИВНА МЕРЕЖА:

- відбудова закладів освіти для громад
- розбудова профільної освіти
- мережа закладів раннього розвитку
- розвиток приватних закладів
- «Школа супергероїв» для дітей, які тривалий час перебувають у лікарнях
- освітні хаби за кордоном

ТЕРИТОРІЯ БЕЗПЕКИ ТА КОМФОРТУ:

- укриття у кожному закладі
- програма Президента «Здорова Україна»
- програма «Здорове харчування»
- програма «Шкільний автобус»
- проекти «Клас безпеки» та «Шкільний поліцейський»

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- інтеграція виховання та освіти
- мережа центрів (ПЛАСТ, ДЖУРА), гра «КіберДЖУРА»

СУЧАСНИЙ КОНТЕНТ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ:

- нові програми та е-підручники для НУШ
- 25 STEM-центрів та мережа STEM-лабораторій
- інтерактивні музеї науки
- розвиток білінгвальної освіти

СТАНОВЛЕННЯ ТА ПІДТРИМКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ЕЛІТИ:

- обов'язкова сертифікація вчителів
- підготовка педагогів для потреб НУШ
- підготовка вчителів для роботи з дітьми з ООП
- навички надання першої допомоги («КоЛеСо»)
- навички управління в критичних ситуаціях («КОДи резильєнтності»)
- національна школа управлінців
- електронне самооцінювання закладів освіти («Evalued»)
- інструмент отримання об'єктивних даних для прийняття рішень в освіті («Solidinfo»)

ЦІЛІ:

- Самореалізація кожної дитини
- Раннє виявлення здібностей та формування майбутнього фахівця
- Розбудова в Україні системи ОСВІТА 4.0

27+ Національних проєктів
150+ завдань Плану відновлення

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ ЗДОБУВАЮТЬ ЯКІСНУ ПРОФЕСІЙНУ ОСВІТУ ЗА ВЛАСНОЮ ТРАЄКТОРІЄЮ:

- перепідготовка педпрацівників закладів П(ПТ)О за сучасними програмами – 80+%
- упровадження онлайн-курсів – 160+, доступних на платформі «Професійна освіта онлайн»
- відкриття короткотермінових програм для професійного навчання – 1500+
- оновлення освітніх стандартів професій – 300+

ЗБАЛАНСОВАНА ТА ЕФЕКТИВНА МЕРЕЖА ДЛЯ ПОТРЕБ ЕКОНОМІКИ ТА ГРОМАД:

- реконструкція 100 закладів П(ПТ)О та 40 гуртожитків з урахуванням безпекового компоненту
- створення 12 інноваційних центрів професійної досконалості та 200 навчально-практичних центрів здобуття часткових кваліфікацій (НПЦ)
- розширення мережі закладів П(ПТ)О за рахунок реформи закладів ФПО

МОБІЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ НА РИНКУ ПРАЦІ:

- 100% закладів П(ПТ)О повинні мати центри розвитку професійної кар'єри
- запровадження дуальної форми навчання і програм стажування у не менш як 50% закладів П(ПТ)О за участю не менш як 30% роботодавців
- відкриття 100 кваліфікаційних центрів, які проводять оцінювання професійних компетентностей

ЦІЛІ:

- **Забезпечення потреб економіки у кваліфікованих кадрах після Перемоги (будівельники, аграрії, працівники ІТ-сфери та технологічно складних професій тощо)**
- **Швидкий вихід людини на ринок праці та освіта впродовж життя**

17+ Національних проєктів
55+ завдань Плану відновлення

ФАХОВА ПЕРЕДВИЦА, ВИЩА ОСВІТА ТА НАУКА

ДОВІРА ДО ОСВІТНЬОЇ, НАУКОВОЇ ТА ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗВО:

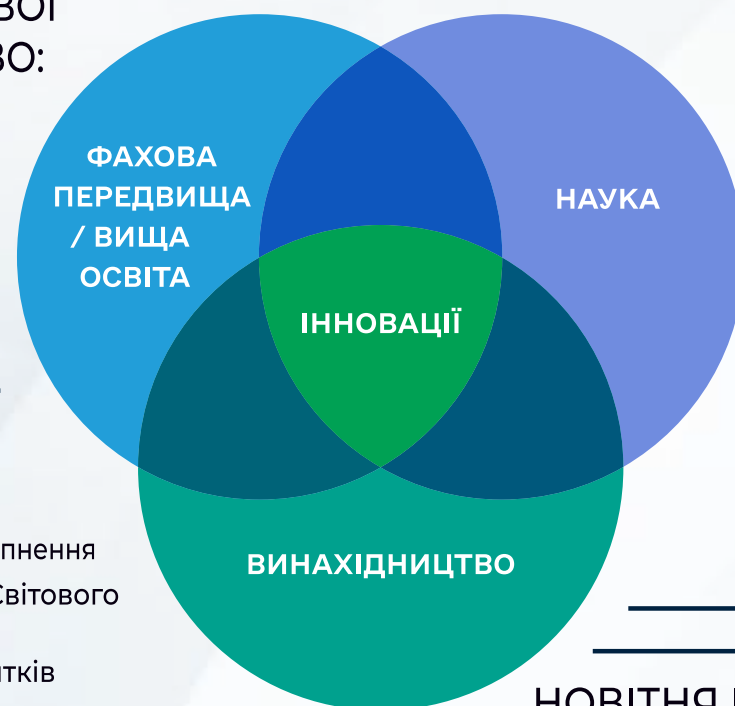
- використання цифрових інструментів
- формування європейської культури та академічної доброчесності
- доведення рівня мінімальної заробітної плати викладача ЗВО до середнього в країнах Балтії

СУЧАСНА МЕРЕЖА ТА ОСВІТНІЙ ПРОСТІР:

- оптимізація ЗВО через їх об'єднання та укрупнення
- 2 тис. лабораторій та аудиторій (проект Світового банку)
- реконструкція 200 студентських гуртожитків (державно-приватне партнерство)
- дуальне навчання у всіх ЗВО
- приватний капітал в екосистемі 70 ЗВО
- розвиток автономії ЗВО відповідно до європейських стандартів
- університетські стипендіальні програми

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ:

- входження до 1 000 найкращих університетів світу не менше 20 українських ЗВО
- збільшення кількості іноземних студентів в Україні до 200 тис. осіб
- інтеграція до європейського освітнього простору, гармонізація освітнього та наукового законодавства і державної політики України з ЄС
- приведення внутрішніх систем забезпечення якості освіти до стандартів "European standards and guidelines"

СТАТУС, УМОВИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВЧЕНИХ:

- зарплата (min, €): кандидата наук (PhD) – 1000+, доктора наук – 1500+
- фінансування досліджень: + 531 млн грн («Горизонт Європа»), + 20 млн € (EIC для стартапів)
- доступ до 27 наукових баз даних
- наукова мобільність для 27 тис. вчених
- збільшення фінансування НДДКР 4-6 рівнів за шкалою готовності технологій (TRL)
- інтеграція до європейського дослідницького простору (ERA)

НОВІТНЯ ІНФРАСТРУКТУРА:

- співфінансування бізнесом 7 інноваційних парків
- Міжнародний консорціум інфраструктури для досліджень (Чорнобильський РЕБЗ)
- Національний портал міжнародного науково-технічного співробітництва
- програма «Наука та винахідництво» на базі ЗВО та НДІ (МОН+ Мінекономіки)

РЕЗУЛЬТАТ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ:

- збереження та примноження інтелектуального потенціалу
- збільшення частки дослідників віком до 40 років з 30,7% до 34%
- спрямованість на післявоєнну розбудову України: оборона, безпека, медицина, IT, біотехнології, енергетика, космос тощо

ЦІЛІ:

- Індустріальна конкурентоспроможність та розвиток високотехнологічного виробництва
- Зростання наукоємності ВВП у 3 рази
- Вирішення глобальних викликів, співпраця з науковою спільнотою світу

7+ Національних проєктів
140+ завдань Плану відновлення

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

ЕКОСИСТЕМА ДЛЯ ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ:

- забезпечення індивідуальної навчальної траєкторії
- формування системи індивідуальних навчальних рахунків (фінансування перенавчання – ваучери тощо) (рекомендації ЄС щодо індивідуальних навчальних рахунків)
- підтримка перенавчання та підвищення кваліфікації, зокрема, на робочому місці
- впровадження мікрокваліфікацій – визнання результатів короткострокового навчання (рекомендації ЄС стосовно європейського курсу щодо мікрокваліфікацій і покращення зайнятості)
- прогнозування потреб ринку праці у кваліфікаціях і розвиток затребуваних навичок, зокрема цифрових та зелених
- підтримка розвитку кваліфікаційних центрів та визнання результатів неформального та інформального навчання на їх базі

НАВЧАННЯ ВЕТЕРАНІВ ТА ОСІБ, ЩО ДЕМОБІЛІЗУЮТЬСЯ:

- впровадження ваучерів для отримання першої професійної чи першої вищої освіти для демобілізованих
- забезпечення доступу до навчальних програм із соціальної адаптації (зокрема онлайн програм)
- забезпечення доступу до навчальних програм із перекваліфікації

НАВЧАННЯ ЗАДЛЯ АКТИВНОГО ЖИТТЯ У ТРЕТЬОМУ ВІЦІ:

- впровадження рекомендації ЄС та ВООЗ щодо активного старіння
- розвиток мережі університетів третього віку і освітньо-дозвільних хабів (при закладах освіти)
- розвиток міжгенераційних програм, зокрема з навчання цифровим навичкам, підтримання зайнятості людей літнього віку, навчально-популярні програми у мережі ЗВО «Популярна історія України», «Фізична культура без обмежень»

ЦІЛІ:

- Збільшення економічно активного населення і стійкої конкурентоспроможності українського ринку
- Забезпечення конституційних прав на освіту
- Швидке реагування на кризи та виклики
- Соціальна інтеграція окремих груп населення шляхом формальної та неформальної освіти

4+ Національних проєктів
50+ завдань Плану відновлення

МАПА ПРОЄКТІВ

2026-2032

Реалізація пакету проєктів,
що завершують велику
трансформацію системи
освіти і науки
«ОСВІТА 4.0 : УКРАЇНСЬКИЙ
СВІТАНОК»

2023-2025

Проєкти, спрямовані на
розбудову інфраструктури та
трансформацію змісту освіти і
науки, відповідно
до стандартів ЄС та програми
ЛУГАНО

до кінця 2022

Виконання поточних проєктів,
що є критичними для
підтримки систем освіти і
науки у робочому стані,
виконання завдань
воєнного часу

«Шлях в тисячу лі
починається з першого
кроку...»

Лао Цзи

(“Дао Де Цзін. Книга про шлях та силу”)

Прийняття та внесення змін до
143+ НПА

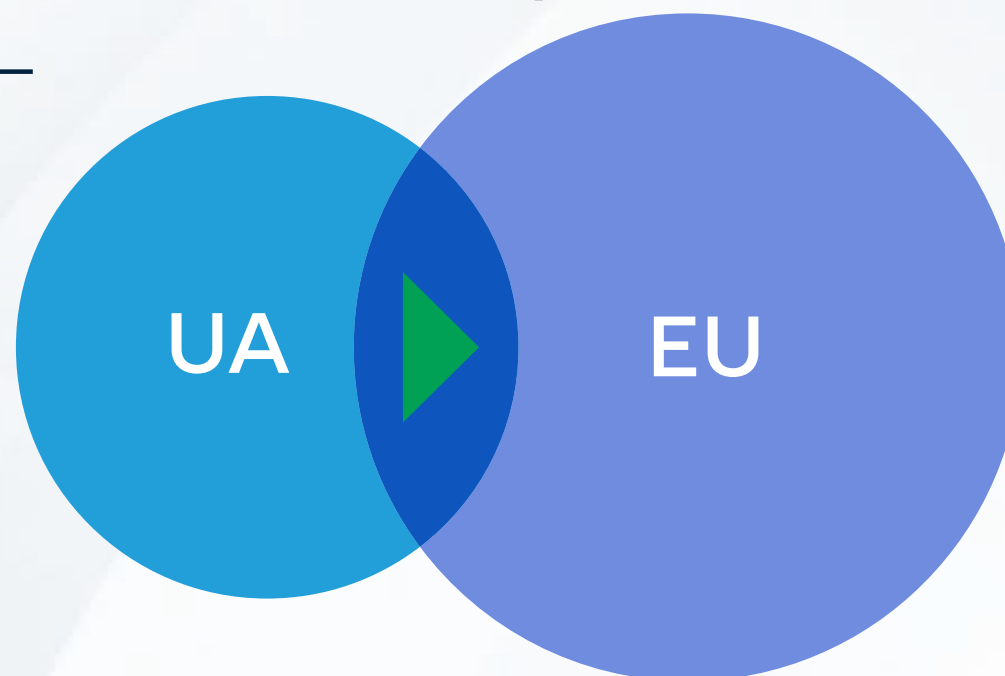
ГАРМОНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНІХ ПРОСТОРІВ

ВХОДЖЕННЯ ДО ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ КВАЛІФІКАЦІЙ

ГАРМОНІЗАЦІЯ ТА РОЗВИТОК НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ:

- ухвалення Закону про Національну систему кваліфікацій
- упорядкування Національної рамки кваліфікацій
- осучаснення спеціальних законів, які стосуються кваліфікацій, з урахуванням європейських вимог
- розробка секторальних/галузевих рамок кваліфікацій
- упорядкування процедур взаємного визнання кваліфікацій за регульованими професіями

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙ ТА ВИКОРИСТАННЯ СПІЛЬНИХ ІНСТРУМЕНТІВ:

- приєднання до Europass та запуск Національного центру Europass
- запуск Національного координаційного центру з питань Європейської рамки кваліфікацій
- використання ЄКТС для опису різного типу кваліфікацій (профтехосвіти, перекваліфікації тощо)
- перехід до програми ESCO

ПРОЗОРИСТЬ ТА ГАРАНТУВАННЯ ЯКОСТІ КВАЛІФІКАЦІЙ:

- забезпечення доступності інформації про кваліфікації, їх порівнюваність, вимоги до оцінювання кваліфікацій, розробників кваліфікацій/стандартів тощо, зокрема, англійською мовою
- розвиток Реєстру кваліфікацій з урахуванням європейських вимог та приєднання до платформи Europass
- узгодження вимог до розроблення та використання професійних і освітніх стандартів

ЦІЛІ:

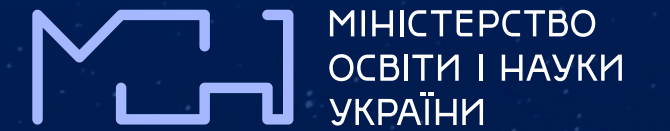
- Взаємне визнання кваліфікацій Україною та ЄС
- Забезпечення освітньої та трудової мобільності
- Задоволення потреб вітчизняного ринку праці

ГАРМОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМ ОСВІТИ І НАУКИ

10 років,
достатній бюджет
та ефективна праця
перетворять Україну
на передовий
освітньо-науковий хаб
Європейського Союзу
рівня I4E4

(INDUSTRIAL 4.0 – EDUCATION 4.0)

СТВОРЮЮЧИ МАЙБУТНЄ

EDUCATION 4.0: UKRAINIAN SUNRISE